

Plenum

Onsdag 18.12.2019 kl. 10.00—1.00

3.9. Huvudtitel 24 Utrikesministeriets förvaltningsområde

Förste vice talman Antti Rinne: Nu föredras huvudtitel 24 gällande utrikesministeriets förvaltningsområde.

I det här skedet har 1 timme reserverats för den allmänna debatten.

Debatt

14.46 **Ville Vähämäki ps** (esittelypuheenvuoro): Kunnioitettu puhemies! Esittelen nyt hallintojaoston puheenjohtajana UM:n hallinnonalan osuuden budjettimietinnöstä. Tässä pääluokassa meillä on budjettimietinnössä kaksi keskeistä kokonaisuutta, joihin kiinnitetään huomiota, toisaalta ulkoasiainhallinto ja sen toimintamenot kiinteistömenoihin sekä toisaalta kansainvälinen kehitysyhteistyö, joka sisältää itse kehitysyhteistyön monissa muodoissaan, kehitysyhteistyön finanssisijoitukset, Finnfundin pääomittamisen sekä uuden oikeusvaltiotukimomentin. Käyn nämä nyt lyhyesti läpi muutamane kipupisteineen.

Ulkoasiainhallinnon toimintamenoihin esitetään ensi vuonna 237 miljoonaa, jossa on lisäystä 200 miljoonaa. Toiminta pohjautuu vahvaan edustustoon, johon käytetään 142 miljoonaa. Aikomuksena on vaalikauden aikana aukaista neljä uutta edustustoa, joista yksi vuonna 2020. Momentille esitetään 4,5 miljoonan lisäys maahantuloasioiden käsittelyn vahvistamiseksi edustustoissa. Tavoite on poistaa maahanmuuton pullonkauloja sekä kehittää viisumitoimintaa. Team Finland -toimijoiden yhteistyötä vahvistetaan, ja tavoitteena on saada lisää vientiä ja investointeja. Valiokunta nostaa kipupisteinä esiin niin sanotun JTS-tuottavuussäästön kumulatiiviset vaikutukset, jotka leikkaavat kehyskaudelle suunnitellut lisäykset vuodesta 2023 eteenpäin. Toisaalta hallinnonalan tuottavuuden kehittämistä tulee jatkaa ja etsiä entistä tehokkaampia toimintamalleja muiden Pohjoismaiden, EU-maiden ja EU:n ulkosuhdehallinnon kanssa.

Kehitysyhteistyön osalta momentille esitetään 684 miljoonaa, joka on 101 miljoonaa enemmän kuin vuonna 2019. Valiokunta pitää lisäystä oikeasuuntaisena ja katsoo, että pitkällä aikavälillä tavoitteena tulee olla YK:n tavoitteen mukainen 0,7:n osuus bktl:stä. Ensi vuonna kehitysyhteistyön Suomen bktl-taso on 0,41. Nämä tiedot löytyvät myöskin budjetin sivulta 142, ja sieltä näkyy myöskin, kuinka bktl-osuus on muuttunut vuosittain. Valiokunta toteaa, että samoin oleellista on myös nostaa vähiten kehittyneiden niin sanottujen LDC-valtioitten tukea annetun tavoitteen mukaisesti.

Valiokunta pitää edellä valittuja painopistealueita hyvinä ja nostaa esiin etenkin naisten ja tyttöjen aseman vahvistamisen sekä kehitysmaiden talouden ja uusien työpaikkojen syntymisen tukemisen. Hallitusohjelman mukaisesti valmistellaan panostuksia kansalaisyhteistyöhön sekä monenkeskiseen yhteistyöhön. Valiokunta nostaa esiin ennen kaikkea kansalaisyhteistyön tuen ja katsoo, että hallitusohjelman mukaisesti tätä tukea tulisi lisätä, koska toiminnan avulla tavoitetaan usein kaikkein haavoittuvimmissa asemissa olevat ihmi-

Underpunkt i budgeten PR 85/2019 rd

set. Valiokunnan tekemä 700 000:n lisäys on suunnattu muun muassa koulutushankkeisiin, joilla lisätään opettajien osaamista, liikkuvuutta sekä yhteistyötä koulutusviennin suhteen.

Finnfundille esitetään 10 miljoonan pääomitus. Finnfund tekee kuluvana vuonna noin 200 miljoonan sijoituspäätökset. Palautuva pääoma sijoitetaan edelleen uusiin kehityskohteisiin. Sijoituksista valtaosa kohdistuu kolmeen köyhimpään OECD-DAC-luokkaan. Vuonna 2018 sijoituskohteet työllistivät 56 000 henkeä, joista kolmasosa oli naisia. Valiokunta pitää Finnfundin toimintaa vaikuttavana ja painottaa toiminnan läpinäkyvyyttä. Toimintaa ohjaavat samat tavoitteet kuin lahjamuotoista kehitysyhteistyötä.

Sitten vielä kehitysyhteistyön finanssisijoituksista: YK:n kestävä kehityksen toimintaohjelman tavoitteiden saavuttaminen vaatii monentyyppisiä toimijoita ja toisiaan tukevia toimenpiteitä. Näin ollen lahjamuotoisen avun sekä laina- ja pääomasijoitusten tulisi olla toisiaan täydentäviä. Kansantalouden tilinpidossa nämä kehitysyhteistyön finanssisijoitukset eivät budjetin mukaisesti lisää valtiontalouden alijäämää, ja näillä on palaumaodote.

Lopuksi mietinnössä todetaan, että Suomen vahvan oikeusalan osaamisen hyödyntämiseksi myös kansainvälisestäikin on budjettiin sisällytetty myös uusi momentti, jolta näitä oikeusvaltiokehityksen kannalta oleellisia hankkeita voidaan tukea. Momentille esitetään 3 miljoonaa.

Aivan lopuksi toteaisin omana toiveenani, että koska eilen on käsitelty hyvinkin laajasti välikysymyksen kohdalla tiettyjä kysymyksiä, nyt voitaisiin käsitellä tähän momenttiin ja tähän pääluokkaan sisältyviä asiakysymyksiä, kääntää katseet eteenpäin. — Kiitos.

14.51 Ulkoministeri Pekka Haavisto: Arvoisa puhemies! Kiitos ensinnäkin edustaja Vähämälle hyvästä puheenvuorosta ja siitä työstä, jonka valtiovarainvaliokunta ja ulkoasiainvaliokunta ovat tehneet tämän vuoden 2020 talousarvioesityksen perusteellisessa käsitelyssä ja arvokkaista huomioista, joita äsken kuultiin.

Hallitusohjelman mukaisesti talousarvio pyrkii vahvistamaan Suomen kansainvälistä näkyvyyttä ja vaikuttavuutta, ja siinä on oikeastaan kolme prioriteettia: ensin edustustoverkon toimintaedellytysten parantaminen, toiseksi osallistuminen kansainväliseen konfliktinestoon ja rauhanvälitykseen ja kolmanneksi kehitysrahoituksen tason varmistaminen, josta ministeri Skinnari osaltaan puhuu. Lähtökohta on tietenkin arvopohjamme ulkopoliitikassa: oikeusvaltioperiaate, rauha, ihmisoikeudet, joihin nojaamme kaikessa kansainvälisessä toiminnassa. Olemme pyrkineet myöskin ottamaan huomioon ne kauaskantoiset kysymykset, joiden edessä on paitsi Suomi, niin voisi sanoa, koko ihmiskunta — ilmastonmuutos, väestönkehitys, luonnon monimuotoisuuden väheneminen, ympäristön elinkelpoisuus — jotka kaikki edellyttävät laajaa yhteistyötä, ja silloin Pariisin ilmastopäätös ja Agenda 2030 antavat tälle toiminnalle myöskin Suomessa pohjan.

Arvoisa puhemies! Maailmalla näyttää siltä, että multilateralismi, monenkeskinen yhteistyö, on tällä hetkellä hyvin pahassa kriisissä. Voi sanoa, että kansainväliset yhteistyörakenteet, kuten YK-järjestelmä, kärsivät tällä hetkellä monenlaisesta vastakkainasettelusta. Ulkoministeriö työskentelee monenkeskisen sääntöpohjaisen järjestelmän, kansainvälisen oikeuden, demokratian ja ihmisoikeuksien sekä YK:n aseman ja toimintakyvyn vahvistamiseksi. Meillä on juuri päättyvässä oma EU-puheenjohtajuuskautemme. Euroopan unioni on edelleen Suomen ulkosuhteiden tärkein viitekehys ja vaikutuskanava ja yhä enenevässä määrin myöskin turvallisuusyhteisö, johon nojaamme, ja tarkoituksemme on jatkaa aktiivista EU-politiikkaa myöskin tämän puheenjohtajuuskauden jälkeen.

Underpunkt i budgeten PR 85/2019 rd

Arvoisa puhemies! Kuten kuultiin, ulkoasiainhallinnon toimintamenoihin esitetään nyt 237 miljoonaa euroa, ja näissä on kasvua 12 miljoonaa euroa lähinnä hallitusohjelman mukaisina määrärahalisäyksinä. Ennen kaikkea panostetaan tärkeään edustustoverkkoon, johon koko ulkoasiainhallinnon toiminta nojaa, ja tämän edustustoverkon rooli myöskin meidän ulkopoliittikkamme toimeenpanossa on äärimmäisen tärkeä. Meillä on hallitusohjelman mukaisesti tarkoitus avata neljän vuoden aikana eli vuoteen 2023 mennessä, neljä uutta edustustoa. Pääpaino on silloin kaakkoisessa ja eteläisessä Aasiassa ja läntisessä Afrikassa. Nyt tämän vuoden marraskuussa on uudelleen avattu Suomen lähetystö Bagdadissa Irakissa. Edustaja Vähämäki otti esille tärkeän kysymyksen, jonka ulkoasiainvaliokunta ja valtiovarainvaliokunta ovat todenneet, eli niin sanotun JTS-miljardin tuottavuussäätöt, jotka tulisi toteuttaa siten, etteivät ne vaaranna tätä edustustoverkkoa ja sen kehittämistä. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi ulkoministeriö jatkaa edelleen edustustoverkkoyhteistyötä ja yhteistyömahdollisuuksien kartoittamista muun muassa Pohjoismaiden ja EU-maiden kanssa.

Arvoisa puhemies! Talousarvioesityksessä kiinnitetään huomiota myöskin työperäisen maahanmuuton tarpeisiin ja siihen rooliin, jota ulkoministeriö tässä kysymyksessä näyttelee. Talousarvioesitys mahdollistaa ulkoministeriön vastuulla olevien maahantuloasioiden käsittelyn vahvistamisen. Tarkoitukseen esitetään yhteensä 4,5 miljoonan euron erillistä määrärahaa, josta 2,5 miljoonaa euroa on pysyvää lisäystä. Ministeriössä on jo valmisteltu erityinen toimenpideohjelma, jonka puitteissa vahvistetaan edustustojen resursseja erityisesti työperäisen maahanmuuton pullonkaulojen purkamiseksi.

Ulkoministeriön henkilökunnalle talousarvioesitykseen sisältyy myös erittäin tärkeä lisäys, ministeriöön lähetetyn henkilökunnan perheiden asemaa parantava päivähoitokorvausuudistus, joka turvaa lasten oikeuden varhaiskasvatukseen ja edistää puolison työkentelymahdollisuuksia kulloisessakin asemapaikassa.

Arvoisa puhemies! Aivan lopuksi: Kansainvälinen kriisinhallinta, siviilikriisinhallinta ja sotilaallinen kriisinhallinta saavat myöskin lisäyksiä tässä budjetissa, ja näin tapahtuu myös rauhanvälitykselle. Rauhanvälitykseen esitetään yhteensä 2,5 miljoonaa euroa, josta 1,5 miljoonaa euroa kertaluonteisena lisäpanostuksena. Rauhanvälitys, kriisinhallinta, sekä siviilikriisinhallinta että sotilaallinen kriisinhallinta, ovat tämän hallituksen prioriteetteja, ja nämä prioriteetit näkyvät tässä budjetissa. — Kiitoksia.

14.56 Kehitysyhteistyö- ja ulkomaankauppaministeri Ville Skinnari: Arvoisa puhemies! Suomi osallistuu globaaleiden ongelmien ratkaisuun kehitysyhteistyön, humanitäärisen avun ja kansainvälisen ilmastorahoituksen kautta. Tämän lisäksi myös suomalaiset innovaatiot — teknologiset ja sosiaaliset — ovat omalta osaltaan ratkaisemassa globaaleita haasteita. Vahvaa sääntöpohjaista järjestelmää, kansainvälistä yhteisöä ja yhteistyötä tarvitaan nyt enemmän kuin koskaan. Hyvinvoiva, vakaampi ja tasa-arvoisempi maailma on myös suomalaisten etu. Kehitysyhteistyö luo pohjaa suomalaisten yritysten pääsille aukeaville markkinoille. Ilmasto- ja kehityshaasteet ratkaistaan vain kansainvälisellä yhteistyöllä. Lisäksi oma turvallisuutemme on yhä enemmän riippuvainen muusta maailmasta.

Syksyn aikana ulkoministeriön budjetin käsittelyssä on tehty hyvää ja perusteellista työtä edustaja Koskisen johtamassa valtiovarainvaliokunnassa ja edustaja Vähämäen johtamassa hallinto- ja turvallisuusjaostossa sekä edustaja Niikon johtamassa ulkoasiainvaliokunnassa. Kiitos tärkeistä huomioista ja keskustelusta.

Underpunkt i budgeten PR 85/2019 rd

Varsinaiseen kehitysyhteistyöhön kohdennettavat määrärahat ovat vuonna 2020 noin 685 miljoonaa euroa kasvaen noin 100 miljoonalla eurolla edellisvuodesta. Kaiken kaikkiaan kehitysyhteistyömenojen arvioidaan olevan ensi vuonna yhteensä hieman yli miljardi euroa. Tämä vastaa noin 0,41:tä prosenttia bruttokansantulosta. Kiitän samalla valtiovarainvaliokuntaa varsinaisen kehitysyhteistyön momentille osoitetusta 700 000 euron lisäyksestä.

Budjettiesitys on laadittu hallitusohjelman kehityspoliittisten tavoitteiden mukaisesti. Rahoituksen kohdentumista ohjaavat Suomen neljä painopistealuetta: 1) naiset ja tytöt, 2) työ- ja elinolot, 3) koulutus ja toimivat yhteiskunnat ja 4) ilmastonmuutos ja luonnonvarat sekä näiden lisäksi humanitäärinen apu. Kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyöhön, humanitääriseen apuun ja monenkeskiseen yhteistyöhön suunnitellaan lisäpanostusta. Kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyö nousee yli 10 miljoonalla eurolla. Kuten valtiovarainvaliokuntakin mietinnössään toteaa, tulee humanitäärisen avun riittävä taso turvata. Näiden kahden yhteistyömuodon rahoituksen tasoa korotetaan asteittain hallituskauden aikana. Kehitysyhteistyön ihmisoikeusperustaisuutta vahvistetaan, ja läpileikkaavien tavoitteiden huomioimiseen kaikessa toiminnassa kiinnitetään nyt erityistä huomiota.

Arvoisa puhemies! Kansainvälisen ilmastorahoituksen suunnitellaan kasvavan hallituskaudella tasaisesti. Erityisesti pyritään tasapainoon hillintä- ja sopeutumistoimien välillä. Suomen tukemat monenkeskiset järjestöt ovat todennetusti ammattimaisia ja tuloksellisia toimijoita, joilla on maantieteellisesti ja temaattisesti laaja kattavuus. Suomi vaikuttaa järjestöjen toimintaan ja valvoo sitä muun muassa osallistumalla niiden johtokuntatyöskentelyyn sekä EU- ja avunantajayhteistyöhön. Kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi pelkkä julkinen kehitysapu ei riitä. Tarvitaan sekarahoitusta yhdessä julkisen ja yksityisen sektorin kanssa sekä yksityisen sektorin aitoa sitoutumista kehitystavoitteisiin. Näin luodaan liikekumppanuuksia ja työpaikkoja. Hallituskaudella tehdään vuosittain noin 130 miljoonan edestä finanssisijoituksia hallitusohjelmaa toteuttavan ja koko vaalikauden kattavan suunnitelman tavoitteiden mukaisesti.

Arvoisa puhemies! Maailmantalouden epävarmuustekijöillä on vaikutusta myös Suomen vientinäkymiin. Merkkejä talouden hiipumisesta keskeisissä kauppakumppaneissa on jo nähtävissä. Kauppasodan mahdollinen laajeneminen on merkittävä uhka talouskasvullemme sekä työpaikoillemme. Pienenä kotimarkkinana olemme varsin riippuvaisia ulkomaankaupasta — sekä viennistä että tuonnista. Suomen kaltaiselle pienelle avoimelle ja globaaleihin arvoketjuihin integroituneelle taloudelle on välttämätöntä, että EU edistää avointa, kunnianhimoista ja sääntöperustaista kauppapolitiikkaa. Jatkamme vaikuttamista uuteen komissioon tämän varmistamiseksi. Kauppapolitiikka reagoi myös ympäröivään maailmaan. [Puhemies koputtaa] Siinä heijastuvat arvot.

Arvoisa puhemies! Hallitusohjelmaan sisältyvä työllisyystavoitteen saavuttaminen edellyttää viennin kasvua. Yritykset vastaavat viennin toteutumisesta, mutta valtiovallalla on sekä mahdollisuus että velvollisuus edistää tätä. Tehtävän täyttäminen edellyttää toiminnan tehostamista sekä resurssien kasvattamista. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. Sitten siirrytään debattivaiheeseen tässä keskustelussa, ja meillä on noin puoli tuntia aikaa käyttää tähän. Sen jälkeen on ministereitten puheenvuorot.

Underpunkt i budgeten PR 85/2019 rd

15.02 Mika Niikko ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ulko- ja turvallisuuspolitiikan ensisijaisena tarkoituksena on luonnollisesti itsenäisyyden turvaaminen, Suomen ja suomalaisten hyvinvointi ja turvallisuus sekä Suomen kansainvälisen aseman lujittaminen. Kuitenkin hieman yli miljardi euroa eli 82 prosenttia ulkoministeriön määrärahoista on kohdennettu yksistään kehitysyhteistyömenoihin. Vaikka kehitysyhteistyön toimivuudesta tai toimimattomuudesta on puhuttu jo vuosia, ei perinteistä kehitysaputyötä ole kyetty uudistamaan. Esimerkiksi vaikka Haitin luonnonkatastrofin ja ebolakriisin yhteydessä ainoastaan 1 prosentti humanitaarisesta kansainvälisestä avusta meni paikallisväestölle.

Samaan aikaan Suomen Business Finlandin toiminta takkuu joiltain osin. EK:n tekemän kyselyn mukaan neljäsosa vientiyrityksistä on ollut tyytymätön Business Finlandin palveluihin. Syyskuussa Business Finland keskeytti lainojensa maksatuksen suomalaisille yritykselle, koska tämän vuoden määrärahat olivat loppuneet. Monet kansainvälistyvät suomalaiset yritykset [Puhemies: Aika!] olivatkin joutumassa pulaan tuotekehityksensä kanssa.

Kysymys: Miten hallitus näkee ulkopolitiikan tärkeimmät tavoitteet, erityisesti Suomen kansainvälisen aseman lujittamisen? Miten hallitus aikoo jatkossa varmistaa määrärahojen priorisoinnin niin, että Suomen etu on ensisijainen?

15.04 Kristiina Salonen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomen ylpeydenaiheet demokratia, koulutus, puhdas vesi, jätteiden käsittelyn järjestelmällisyys ja energiaosaaminen ovat loistavia vientituotteita myöskin esimerkiksi vaikkapa Afrikkaan. On hyvä asia, että edustusverkosto laajenee ja saamme esimerkiksi läntisen Afrikan tätä kautta osaksi Suomen edustusverkkoa.

Tärkeää on kuitenkin muistaa, että Afrikkaa ei voi määritellä yhdeksi ja samanlaiseksi alueeksi, aivan kuten ei vaikkapa Eurooppaakaan voi määritellä. Jokainen Afrikan maa on erilainen, ja se asettaa kyllä haasteita edustusverkolle ja Business Finlandille Afrikassa.

Miten ministeri katsoo, että pystymme erityisesti Afrikka-strategiaa laatiessamme vastaamaan siihen huutavaan tarpeeseen, joka meillä olisi, jotta voisimme myöskin sitten näitä Suomen ylpeydenaihteita vientituotteina viedä Afrikkaan?

15.05 Ilkka Kanerva kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ennakoitavuus vaikeutuu tietysti multilateralismin heikentymisen myötä. Se on ongelma. Se on ongelma kaikille, mutta se on erityinen haaste tietysti pienille valtioille, resursseiltaan pienille valtioille. Tässä mielessä on tärkeää joskus katsoa kokonaisuutta aika lailla ennakkoluulottomastikin: miten kansainvälisen kehityksen tämänkaltaisissa olosuhteissa voitaisiin meidän reagoitukykyämme myös resurssipuolella katsoa niin, että meillä on mahdollisuus vastata niihin haasteisiin, jotka joudumme joka tapauksessa kohtaamaan.

Otan pari esimerkkiä. Minusta on tärkeää, että kyettäisiin suunnattuja rauhanvälityksen niukkoja resursseja käyttämään suunnatusti, siis tehokkaasti, kun tilanne siihen antaa perusteita. Rauhanvälitys voi olla suuri mahdollisuus Suomen ulkopolitiikalle. Ja toinen, johon ministeri viittasi, on myöskin kriisinhallinta, jossa pitäisi olla mahdollisuus nopeasti reagoida syntyviin tarpeisiin. Otan toiselta puolelta esimerkin. Perustimme... [Puhemies koputtaa] — No, palaan tähän toiseen kysymykseen.

15.06 Mikko Savola kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Suomi saa ulko- ja turvallisuuspolitiikasta kiitosta — viimeksi viime viikolla Yhdysvalloissa kahden-

Underpunkt i budgeten PR 85/2019 rd

välisissä keskusteluissa paikallisten politiikkojen ja korkeitten virkamiesten kanssa — siitä, että me huolehdimme omasta turvallisuudestamme, me huolehdimme tästä omasta tontistamme täällä, ja sen lisäksi me olemme aktiivisia tässä kansainvälisessä kriisinhallintapolitiikassa ja kannamme tässä globaalistikin oman leiviskämme hyvin. Tämä on tärkeä asia, tätä pitää meidän jatkaa.

On hyvä, että nyt satsataan tähän edustustoverkkoon ja olemme läsnä laajemmassa osassa maailmaa, mutta huoliakin tämän suhteen tietysti on. Tämä niin sanottu JTS-miljardi, jonka ministeri Haavisto tuossa mainitsi, tuo sinne uhkia. Se tuo painetta myöskin karsimiseen edustustoverkosta.

Kysyisinkin teiltä, arvoisa ulkoministeri: Kuinka edustustoverkon toimivuudesta ja kattavuudesta tullaan huolehtimaan? Mainitsette, että muun muassa pohjoismaista yhteistyötä lisätään, mutta mitkä ovat ne kohteet ja kuinka tämä etenee käytännössä, niin että me pystymme hyvässä yhteistyössä varmistamaan läsnäolomme eri puolilla maailmaa?

15.07 Anne-Mari Virolainen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Rohkenen olla kyllä edustaja Niikon kanssa eri mieltä meidän kehityspolitiikkamme vaikuttavuudesta, ja osoitan kiitokseni hallitukselle siitä, että te jatkatte näitä painopistealueita, minkä tulosraportti hyvin vahvasti osoitti silloin viime syksynä.

Kiitän myös ministeri Skinnaria siitä, että vahvasti korostatte yhteistyön merkitystä — kansainvälisen yhteistyön merkitystä — ja myös sitä, että pelkkä lahjaraha ei riitä, vaan tarvitaan yhteistyötä yksityisen sektorin kanssa. Minusta se on valtava tärkeä huomio, että tämä hallitus myös jatkaa sillä linjalla.

Nyt kun me olemme saaneet tuonne Espooseen YK:n UNTIL- ja UNOPS-toiminnot, niin kun tuossa mietinnössäkkin vaadittiin panostuksia yritysten verkostoitumiseen, kysyisin näkemystänne siitä, onko sillä, että nämä toiminnot ovat nyt meitä lähellä, jotakin merkitystä sen kannalta, että myös suomalaiset yritykset pääsisivät isoihin kansainvälisiin kehityshankkeisiin.

15.08 Kimmo Kiljunen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Yhdyn edustaja Virolaisen näkemykseen siitä, että edustaja Niikon puheenvuoro ei ollut ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtajan puheenvuoro vaan kansanedustaja Niikon puheenvuoro. [Mika Niikko: Nimi mainittu jo kahdesti!] Jatkaisin siitä aiheesta, missä tässä budjettiesityksessä nyt on kaikkien eniten ristiriitaa, eli kehitysyhteistyöstä.

Kiitos ensinnäkin valtiovarainvaliokunnalle tekemistänne lisäyksistä: 700 000 kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyöhön ja 200 000 rauhanjärjestöjen tekemään rauhantoimintaan. Tärkeitä lisäyksiä, eduskunnan puolelta tehtyjä.

Mutta tähän ristiriitaan. Kehitysyhteistyö on tähän asti pitkässä historiallisessa juoksussa ollut sen tietyn tyyppisen kansallisen konsensuksen varassa. Meillä ei nyt ole konsensusta tästä kysymyksestä, vaan itse asiassa sekä kokoomus että perussuomalaiset ovat leikkaamassa. Kokoomuksen leikkaus 20 miljoonaa on kuitenkin uudelleenkohdennus: siirretäisiin varsinaisesta kehitysyhteistyöstä enemmän tänne finanssisijoitusten suuntaan. Mutta perussuomalaiset ovat lähes puolittamassa kaiken kehitysyhteistyön — 680 miljoonaa, puolitetaan sieltä pois 300 miljoonaa. [Puhemies koputtaa] Käsittämätön ristiriita.

Kysyisin ministeriltä, kuinka johdonmukaiselta tämä vaikuttaa. Välillä puhutaan siitä, että maahanmuutto pitäisi padota, ja vastaus siihen on, että pitäisi parantaa elinoloja siellä,

Underpunkt i budgeten PR 85/2019 rd

mistä ihmiset lähtevät. [Puhemies koputtaa] Ja sitten kun sinne halutaan laittaa rahaa, se leikataan sieltä. Onko tässä johdonmukaisuutta, ministeri? Tämän kuulisin mielelläni.

15.10 Mika Niikko ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Puheenvuorossani kylä käytin termiä, että kehitysyhteistyötä ei olla kyetty uudistamaan aikoihin, ja uudistamiselle on aina tarvetta silloin, kun kehitysyhteistyörahojen käyttöä arvioidaan. Kyllähän jokainen meillä täällä varmasti tunnustaa sen, että jos esimerkiksi näissä maissa, joita mainitsin, yksi prosentti rahasta menee sinne, minne avun pitää mennä tällaisissa luonnonkatastrofeissa, niin silloinhan on uusia asioita tehtävä.

Me perussuomalaiset toki ymmärrämme, että on monta eri näkökulmaa näihin kehitysyhteistyörahojen käyttöön. Ymmärrämme esimerkiksi sen, että nämä järjestöt, jotka Suomesta käsin toimivat, tekevät tuloksellista ja läpinäkyvää ja korruptiovapaata työtä hyvinkin paljon. Mutta sitten taas me suhtaudumme kriittisesti kahdenvälisiin rahoituksiin joidenkin maiden kohdalla. Esimerkiksi Afganistaniin me annamme edelleen vuosittain 30 miljoonaa euroa, josta 10 miljoonaa menee käytännössä suoraan budjettitukena ja 20 miljoonaa YK:n järjestöjen kautta. Niitä tuloksia katsellessani viime vaalikaudella en tullut vakuuttuneeksi siitä, että se olisi tehokkain tapa käyttää [Puhemies koputtaa] meidän veronmaksajien rahoja. Näitä asioita pitää katsoa rehellisesti ja muuttaa niitä asioita, [Puhemies: Aika!] jotka eivät toimi.

15.11 Saara Hyrkkö vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Erilaiset jakolinjat, vastakkainasettelu ja voimapolitiikan paluu tekevät sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestelmän ja kansainvälisen oikeuden periaatteiden puolustamisesta ja kehittämisestä vaikeaa mutta sitäkin tärkeämpää. Kansainvälisen yhteistyön syventäminen, demokraattisten rakenteiden vahvistaminen ja yhteisten pelisääntöjen kirkastaminen ovat tarpeen, jotta esimerkiksi nämä YK:n kestävä kehityksen tavoitteet ja Pariisin ilmastopöytäkirjan tavoitteet voidaan saavuttaa. Siksi on hyvä, että Suomi pyrkii ottamaan kokoaan suurempaa roolia maailmassa sekä edustusverkkoa että rauhanvälityksen osaamista vahvistamalla.

Ihmisillä on oikeus vapauteen puutteesta ja kurjuudesta kaikkialla maailmassa. Siksi myös globaalia vastuunkantoa ja solidaarisuutta tarvitaan tänä päivänä kipeästi, ja siitä hyötyvät viime kädessä kaikki. Minusta on todella hienoa, että kehitysyhteistyön määrärahat kääntyvät kasvuun. Erityisen tärkeää on se, että Suomi näyttää suuntaa naisten ja tyttöjen oikeuksien edistämiseksi ja puolustamisessa — etenkin, kun niitä kohtaan maailmalla näkyy tällä hetkellä myös vakavaa vastarintaa. Kysyisin vielä loppuun ministeri Skinnarilta: [Puhemies koputtaa] miten Suomi osaltaan vastaa tähän erityisesti seksuaalioikeuksia kohtaan nousseeseen vastarintaan ja rahoituksen heikkenemiseen globaalisti?

15.12 Eva Biaudet r (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Maailmassa haasteet muuttuvat koko ajan. Ajattelen, että kehitysyhteistyö ja meidän ulkopolitiikka kyllä muuttuvat, mutta haasteet ovat koko ajan uusia, ja tietenkin joudumme pohtimaan sitä. Täällä on nostettu esille monenkeskisen yhteistyön tärkeys ja multilateraalien normiston ja ihmisoikeuksien tärkeys, ja itse ajattelen, että vaikka meillä on tosi hyvin naiset nostettu esille esimerkiksi kehitysyhteistyössä, niin ihmisoikeustyössä meidän pitäisi ehkä pohtia vielä enemmän, miten voisimme tukea niitä järjestöjä, jotka oikeasti haluavat edistää tasa-arvopolitiikkaa. Tässä menee sekä EU:n sisällä että EU:n ulkopolitiikassa ja meidän ulkopolitiikassa tällainen risteävä kohta, jossa meidän pitäisi ehkä luoda strategioita, miten osallis-

Underpunkt i budgeten PR 85/2019 rd

tuisivat YK:ssa ja muissa multityhteyksissä ne järjestöt, ehkä kansalaisjärjestöt mutta myöskin kansainväliset järjestöt, jotka nimenomaan ajavat tasa-arvopolitiikan vahvistamista. Suomi on juuri antanut esimerkiksi Equality Now'lle hienon tasa-arvopalkinnon, he ovat onnistuneet 50 maassa muuttamaan syrjiviä lainsäädäntöjä naisia kohtaan, ja meidän pitäisi olla enemmän läsnä. [Puhemies: Aika!] Voisiko miettiä, miten esimerkiksi kansalaisjärjestöt voisivat olla CSW:ssä tai muualla ja muutenkin poliitikot läsnä näissä kokouksissa?

15.14 Jouni Ovaska kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Keskustassa ollaan painotettu ennen kaikkea edustustoverkkoa ja sen parantamista erityisesti näinä maailmanpoliittisina aikoina. Kuitenkin ne edustustot ja se henkilöstö siellä ovat meidän silmät ja korvat tuolla maailmalla, ja niitä tarvitaan ehdottomasti lisää. Kiitos myös edustaja Kanervalle hyvästä puheenvuorosta rauhanvälityksestä ja kriisinhallinnasta. Näillä sektoreilla meidän pitää petrata entisestään.

Muutama kysymys ei ministereille vaan oikeastaan oppositiolle:

Kysyisin perussuomalaisilta, kun täällä vastalauseessa puhutaan moraalisesta tuesta, että moraaliset perustelut siihen, että tuetaan muita maita, ovat arveluttavat: mikä ajatus tässä on taustalla, että näin ei tehtäisi?

Ja oikeastaan sitten kokoomukselta: teillä on tämä kehitysyhteistyömäärärahojen 20 miljoonan heitto sijoitusmuotoiseen, ja ymmärrän sen tavoitteen hyvin, mutta edustaako tämä sitä johdonmukaisuutta, jota kuitenkin vastalauseessanne peräänkuulutatte?

15.15 Ilkka Kanerva kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tarkoitukseni oli problematisoida hieman edustustoverkon laajentamisen filosofiaa. Me perustamme nyt esimerkiksi Bagdadiin omaa edustustoamme ja joudumme erittäin merkittävässä maassa toimimaan tavallaan erittäin eristettynä yksin. Olisiko järkevää etsiä synergiaetuja edustustoihin, joissa välttämätöntä on kuitenkin ymmärtää syvästi taustat politiikan, talouden ja turvallisuuden kannalta, ja hakea samanmielisten maiden kanssa jonkinlaista yhteistoimintaa, sillä oletan, että Irakin kaltaisessa maassa yksin toimiminen ei ehkä sinänsä ole kaikkein tuottoisinta noin asiallisesti katsottuna? Tässä mielessä kysyisin: eikö sittenkin yhteistoiminta samanmielisten maiden kanssa [Puhemies koputtaa] Irakin kaltaisissa olosuhteissa voisi olla myös harkinnan arvoinen vaihtoehto?

15.16 Sari Essayah kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä yhteydessä voi todella tyytyväisyydellä todeta sen, että kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyörahoitusta ollaan lisätty. Se on äärimmäisen tärkeää. Siellä monet, voisiko sanoa, vakaumuksen ja aatteen pohjalta tekevät järjestöt, muun muassa kristilliset järjestöt, tekevät valtavan hyvää työtä, ja niissä ei raha huku korruptioon eikä häviä matkan varrelle, vaan siellä oikeasti pystytään paikallisten, luotettavien kumppaneitten kanssa tekemään hyvää työtä, jolla pystytään rakentamaan ihmisten tulevaisuutta siellä paikan päällä. Tästä kiitos.

EU-tasolla koordinaatiota varmasti olisi syytä lisätä, ja tästä oikeastaan ministerille kysymys: nytten kun meillä on erityisesti tuonne Afrikan suuntaan komissiossa oma yhdyshenkilömme, jos näin voi sanoa, komissaari Urpilainen, niin millä tavoin kehitysyhteistyön tehokkuutta EU-tasolla voitaisiin parantaa ja juuri sitä koordinaatiota ja päällekkäisyyden estämistä?

Underpunkt i budgeten PR 85/2019 rd

15.17 Veronika Honkasalo vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Finanssisijoitukset ovat tulleet voimalla yhdeksi instrumentiksi kehitysyhteistyön rahoittamiseen, vaikka sijoitusten pitkäaikaisista kehitysvaikutuksista sekä ylipäättään tuloksellisuudesta ja vaikuttavuudesta on toistaiseksi melko vähän tietoa. Nykyiset kehitysrahoitusinstrumentit eivät myöskään mahdollista joustavasti monitoimijayhteistyötä yksityisten yritysten, kansalaisjärjestöjen ja esimerkiksi tutkimuslaitosten välillä. Millä keinoin ulkoministeriö aikoo edistää kehitysjärjestöjen ja kestävästä kehitystä edistävien yritysten välistä yhteistyötä ja vuoropuhelua? Entä millä tavalla finanssisijoitusten tuloksellisuutta, vaikuttavuutta ja eettisyyttä tällä hetkellä ministeriössä seurataan?

15.18 Iris Suomela vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten tässä on useampi puhuja nostanut esiin, kehitysyhteistyö on todella vaikuttava tapa rakentaa rauhaa, turvallisuutta ja globaalia vakautta. Olisin kysynyt, miten tällä kaudella tartutaan erityisesti lapsia koskeviin asioihin. Tiedetään, että tällä kaudella ollaan tekemässä Afrikkastrategiaa. Se osin liittyy kehitysyhteistyöhön, osin toki muuhun politiikkaan. Tiedetään, että Afrikan väestöstä valtaosa on alle 25-vuotiaita ja iso osa vieläpä alle 15-vuotiaita. Miten varmistetaan erityisesti, että lapsilla on kestävämpi tulevaisuus? Ja kun on menty kehitysyhteistyössä ja monessa muussakin kohtaa yhä voimakkaammin yrityspainotteisuuteen, edustaja Honkasalon nostamaan sijoituspainotteisuuteen, miten tämä suhteutuu lasten edun ajamiseen kehitysyhteistyössä ja ylipäättään Suomen politiikassa? Tiedetään, että vaikkapa siellä koulutuksen, kasvatuksen, terveydenhuollon saroilla, [Puhemies koputtaa] missä lapsia autetaan, ei ihan kauheasti yritystoimintaa pyöri, joten mikä on näiden kahden painopisteen välinen suhde?

15.19 Joonas Könttä kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Olisin jatkanut hieman puheenvuorossani edustaja Kanervan mielestäni tärkeästä ja relevantista pohdinnasta liittyen yhteistyöhön, jota voimme tehdä tuolla maailmalla. Tämän Irak-esimerkin lisäksi, jossa eittämättä EU-maat ovat varmasti meille tarpeen, tunnistan tuolta maailmalta, että meillä voisi olla vientipolitiikassa myös mahdollisuuksia ehkä hieman kopioida Hollannista esimerkkiä — joskin maalla on aika kunniallinen kauppahistoria — siitä yhteistyöstä, jota he tekevät Benelux-maiden kesken, eli paitsi että meillä olisi tällaisia omia täyden palvelun lähetystöjä, meillä voisi olla sitten paitsi tällaisia yhteistyölähetystöjä tällaisissa haastavammissa maissa, niin kuin Irakissa, myös vientiin keskittyviä yhteistyöalustoja vaikkapa Pohjoismaiden kesken. Eli millaisia mahdollisuuksia te, ministerit, näette yhteistyössä liittyen vientiin mutta myös tällaisiin haastaviin maihin?

15.20 Raimo Piirainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kehitysyhteistyö on tärkeä osa ja tärkeää toimintaa siellä asuville ihmisille, mutta niin kuin täällä ministerin alustuspuheessa kuultiin, sillä on erittäin suuri merkitys myös suomalaiselle viennille, mihin täällä on viitattu. Nyt oikeastaan tiedustelisin ministeri Skinnarilta: Minkälaisia suomalaisia innovaatioita on tällä hetkellä suunnitelmassa? Kärskiikö niistä puhua, ovatko ne niin salaisia? Mutta kumminkin: millä tavalla yritysten viennin osalta lähinnä energiapuolella ja niin poispäin voitaisiin kehitysmaissa viedä asioita eteenpäin?

15.21 Jussi Halla-aho ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä on ihmetelty sitä, että perussuomalaiset esittävät kehitysavun leikkaamista, vaikka samaan aikaan vaa-

Underpunkt i budgeten PR 85/2019 rd

dimme maahanmuuton parempaa hallintaa. Tosiasia kuitenkin on se, että vaikka Suomi ja muut länsimaat ovat kipuraneet Afrikkaan toisen maailmansodan jälkeen käsittämättömiä rahasummia, muuttopaine Afrikasta on silti suurempi kuin koskaan. Nykymuotoinen kehitysapu ei siis selvästikään estä tai edes hillitse muuttoliikettä. [Kimmo Kiljunen: Lapsikuolleisuus on puolittunut!] — Mikä on johtanut väestöräjähdykseen. — Pikemminkin kyse on aneakaupasta, jolla me ostanne itsellemme hyvää omaatuntoa. Painopiste kehitysyhteistyössä pitäisi siirtää molempia osapuolia hyödyttävään kauppaan ja kaupan edistämiseen ja liikenneyhteyksien ja kaupankäynnin edistämiseen myös Afrikassa, ja lisäksi kehitysavun pitäisi paljon voimakkaammin kuin nykyään olla ehdollista, se pitäisi sitoa oikeusvaltion kehitykseen, naisten aseman parantamiseen ja näin ollen väestöräjähdysten hillitsemiseen. — Kiitoksia.

15.22 Ben Zyskowicz kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Viime aikoina maassamme on käyty vilkasta keskustelua al-Holin leirillä Syyriassa olevien suomalaisten auttamisesta. Tässä keskustelussa on monta ulottuvuutta, mutta minua henkilökohtaisesti on häirinnyt se, että sekä tässä salissa että tämän salin ulkopuolella on vedottu siihen, että kansainvälinen oikeus ja Suomea sitovat kansainväliset sopimukset velvoittavat meidät auttamaan sieltä lapset Suomeen ja lasten edun niin vaatiessa myös äidit Suomeen. Kun Suomen linja tässä suhteessa poikkeaa kaikkien muiden Pohjoismaiden linjasta ja myös useimpien muiden EU-maiden linjasta, niin kysyn yksinkertaisesti ulkoministeri Haavistolta: mitkä ovat ne kansainväliset sopimukset eli mikä on se osa kansainvälistä oikeutta, joka sitoo Suomea ja velvoittaa meitä, mutta ei samalla tavalla sido muita Pohjoismaita ja useimpia muita unionimaita?

15.23 Kimmo Kiljunen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minäkin yhdyin siihen, kun nyt tässä on tuotu esille, että rauhanvälityksen toimintaohjelmaa tulisi tehostaa, ja ulkoministeri useamman kerran on todennut myöskin sitä, että pyrimme valiokunnan kanssa käymään myöskin tästä asiasta keskustelua eteenpäin.

Toinen asia on tämä edustustoverkko. Siinä kannattaisi myöskin miettiä kevyempiä malleja, joissa voitaisiin hyväksikäyttää myöskin paikalta palkattuja ehkä enemmän kuin tehdään. Monet muut maat tekevät tätä, koska se läsnäolo on tietysti keskeistä.

Mutta minä haluaisin kysyä edustaja Niikolta ihan suoraan sitä, kun te käytitte jatkopuheenvuoron: tarkoittiko sen sisältö sitä, että te ette ole yhtymässä edustaja Vähämäen perussuomalaisten nimissä tekemään esitykseen siitä, että kehitysyhteistyön määrärahat pitäisi, 300 miljoonaa, lakkauttaa? Ymmärsinkö oikein sen, että te ette sitoudu tuohon aloitteeseen ja äänestätte sitä vastaan?

15.24 Mikko Savola kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä kehitysyhteistyössä pitäisi nimenomaan painottaa sitä puhtaan veden, ruoan ja energian saamista niihin maihin, joissa ongelmia tässä suhteessa on. Ja kun meillä Suomessa on näihin kaikkiin, sekä ruokaosaamiseen että sitten tähän puhtaaseen energiaan, osaamista, niin tämän hyödyntämistä meillä pitäisi saada entistä enemmän myöskin vietyä tässä samassa yhteydessä, tämän kehitysyhteistyöavun yhteydessä.

Oikeastaan ministeri Skinnarilta kysynkin nyt sitä, minkälaisia vientinäkymiä tällä hetkellä suomalaisille energia-alan yrityksille ja yhtiöille on ja suomalaisen ruokaosaamisen viennille, jotta tätä maataloutta, energiaosaamista, metsätaloutta pystyttäisiin entistä vah-

Underpunkt i budgeten PR 85/2019 rd

vemmin niissä maissa, joissa tätä osaamista ei ole, hyödyntämään ja parantamaan. Tämä olisi mielestäni sitä kaikkein parasta työtä siinä, että on niitä omia elinkeinomahdollisuuksia ja elämisen mahdollisuuksia näissä maissa.

15.25 Sari Tanus kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hyvä yhteistyö, ymmärrys, inhimillisyys ja jämäkkyys ovat tarpeen kehitysyhteistyössä ja myös kansainvälisissä ulkoministeriön toimissa. Ihmisten elämäntilanteet, elinolosuhteet ja ideologiat voivat ajaa ihmiset hyvinkin epätoivoisiin valintoihin.

Suomi on toiminut kansainvälisessä yhteistyössä koalitiossa Isis-kalifaatin kukistamiseksi. Kalifaatin toiminnan aikana ja sen jälkeenkin ovat linjauksena olleet eri maissa toimivat verkostot, solut ja myös yksittäiset toimijat, jotka mahdollisesti suunnittelevat ja toteuttavat ikäviä toimia. Olisin kysynyt: minkälaisia panostuksia ministereillä on sen suhteen, että voisimme välttää tällaiset ikävät tapahtumat ja saada ne ihmiset, jotka tällaisia suunnittelevat, pois tämän tyyppisestä toiminnasta?

Ja toisaalta olisin halunnut kysyä elinolosuhteista Afrikassa: millä tavalla on panostuksia hyödyntää suomalaista uutta teknologiaa siellä niin, [Puhemies koputtaa] että ihmiset voisivat paremmin jakaa elinolosuhteitaan ja jatkaa elämäänsä niissä olosuhteissa?

15.26 Kristiina Salonen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kehityspolitiikalle ja kehitysyhteistyömäärärahoille on toki tarvetta, suorille avustuksillekin. Tyttöjen aseman parantaminen on esimerkki yhdestä sellaisesta. Ilmastonmuutoksen vaikutukset osuvat erityisesti kipeästi juuri kehitysmaissa asuviin tyttöihin, ja kuivuuden lisääntyessä heillä menee entistä enemmän aikaa veden hakuun, ja se on pois esimerkiksi mahdollisuudesta kouluttautua. Ja kun jääme kauas siitä tavoitteesta, että tytöt pääsevät kouluun, jääme kauas myös siitä tavoitteesta, että maat pystyvät kehittymään ja tasa-arvo siellä kehittyy.

Naisten ja tyttöjen oikeudet ovat esillä myöskin kansainvälisissä yhteyksissä. Tällä hetkellä tuntuu konservatiivisten voimien nousu vahvistuvan, ja se heikentää juuri tyttöjen ja naisten oikeuksia. Olisinkin kysynyt ministeri Skinnarilta: miten näette, että me pystymme vaikuttamaan tämän kehityksen estämiseen?

15.28 Pasi Kivisaari kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustaja Suomela otti esiin lapset ihan aiheellisesti ja tärkeästi. Tällä hetkellä siis 264 miljoonaa lasta ei käy koulua, ja 800 miljoonaa lasta, vaikka olisivat näennäisen koulutuksen piirissä, ei opi minkäänlaisia perustaitoja. Meistä kaikki tiedostavat, että koulutus on kaiken kestävä yhteiskunnallisen ja taloudellisen kasvun perusta, ja tällöin lasten asemaa ja tulevaisuutta voi parantaa pysyvästi kohdistamalla avun koulutukseen. Kysyisinkin arvoisilta ministereiltä: miten te näette koulutusviennin ja ylipäättään koulutuksen osuuden kehitysyhteistyössä?

15.29 Saara-Sofia Sirén kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Onpa ilahduttavaa, että ulkoministeriön pääluokassa kehitysyhteistyön rooli on näin monessa puheenvuorossa ollut esillä, ja kehityspolitiikka onkin erittäin keskeinen ja tiivis osa meidän ulko- ja myös turvallisuuspolitiikkaamme. Yhteinen huolenaiheemme on, niin kuin ministerikin alussa totesi, tämä 0,7 prosentin tavoite, joka kehitysyhteistyömäärärahojen suhteen vielä on meille kaukainen tavoite huolimatta niistä lisäyksistä, joita näihin määrärahoihin tehtiin. Olisiko ministeri Skinnari voinut vielä avata tarkemmin sitä tiekarttaa ja suunnitel-

Underpunkt i budgeten PR 85/2019 rd

maa, mikä tämän kansainvälisten sitoumusten mukaisen tavoitteen edistämiseksi on ministeriössä ollut vireillä?

Lisäksi kiinnostaisivat nämä painopisteet, jotka ovat olleet erittäin tärkeä osa kehityspolitiikkaa: tytöt ja naiset erityisesti, mutta tulevaisuudessa myös demokratia ja oikeusvaltioperiaate vahvistuen. Tästäkin olisi mukava kuulla tarkemmin.

15.30 Ari Koponen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Ulkoministeriön pääluokkaan esitetään määrärahaa yhteensä noin 1,2 miljardia euroa, mikä on 120 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 19. Perinteistä kehitysapua on kritisoitu jo vuosia sen toimimattomuudesta, ja edustaja Niikko toi hyvin esiin tämän Haitin katastrofin, missä tosiaan vain prosentti meni väestölle.

Ministeri Skinnari, miksi Suomi ei voisi fokusoida vaikka yhteen alueeseen, oli se sitten vaikka tämä koulutus, ja saada sillä sitä oikeaa vaikuttavuutta? Näin pystyttäisiin seuraamaan myös näitä rahavirtoja ja mihin ne menevät. Jos emme saa koulutusta esimerkiksi Afrikkaan, niin me voimme lapata sinne kuinka paljon rahaa vain ja mitään ei tapahdu. Eli se koulutus olisi erittäin tärkeässä roolissa siellä. Sitten: seurataanko varojen käyttöä, ja jos seurataan, niin miten toimitaan, jos huomataan, että näitä varoja käytetään väärin?

Monenkeskisen kehitysyhteistyön määrärahoista merkittävä osa käytetään Maailmanpankin lisärahoitukseen ja YK:n yleisavustuksiin. Mihin nämä rahat todellisuudessa menevät?

15.31 Saara Hyrkkö vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Me täällä viime yönä kävimme keskustelua al-Holin tilanteesta vähän yli aamukolmeen. Edustajilla, jotka nyt tänäänkin haluavat sitä keskustelua jatkaa, oli varmasti jokin polttava este, etteivät päässeet paikalle. Itse kuitenkin toivoisin, että tämä rajallinen aika voitaisiin käyttää tähän budjetin käsittelyyn, minkä myöskin [Timo Heinonen: Onhan se budjettikysymys!] edustaja Vähämäki täällä esitti toiveena.

Kehitysyhteistyöstä vielä. Suomen kaltaisilla vaurailta mailla on velvollisuus tukea köyhiä ja kehittyviä maita rauhan ja vakauden saavuttamisessa, tasa-arvon edistämässä sekä ilmastonmuutoksen torjunnassa ja siihen sopeutumisessa. Tällainen vakaa maailman rakentaminen myös hyödyttää meitä kaikkia.

Madridin pettymykseksi osoittautunut ilmastokokous antaa aihetta huolestua siitä, kykeneekö kansainvälinen yhteisö pääsemään 1,5 asteen lämpenemisen tai edes 2 asteen lämpenemisen polulle. Toivoa ei toki ole menetetty, mutta kehityspolitiikan näkökulmasta olisi tärkeää varmistaa, että riittäviä voimavaroja satsataan nimenomaan sinne ilmastonmuutokseen sopeutumiseen. Miten huolehditään, että kannamme vastuumme nimenomaan tästä asiasta?

15.32 Eva Biaudet r (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ihmisoikeuspuolustajien elintila on kaventunut, ei vain ehkä kaikkein köyhimmissä maissa tai vähiten kehittyneissä maissa, mutta myös kehittyvissä maissa ja jopa rikkaissa maissa. Se näkyy esimerkiksi tällaisen anti-gender ideologyn leviämisessä myös Euroopassa. Sillä nimenomaan halutaan nakertaa muun muassa naisten ja kaikkien muidenkin vähemmistöjen asemaa ja demokratiaa. Tuntuu siltä, että demokratiassa ja ihmisoikeuksissa kasvatuksella olisi aika iso paikka ihan ulkopoliittisestikin katsottuna, jotta tämä monenkeskinen yhteistyö ja juridinen arkkitehtuuri pysyisi pystyssä.

Underpunkt i budgeten PR 85/2019 rd

Suomi hakee ihmisoikeusneuvoston jäsenyyttä, ja ajattelin kysyä, onko ulkoministerillä jo ajatuksia siitä: Onko tämä hyvä väline, millä tavalla me voimme edistää näitä asioita? Onko jotain muuta, millä tavalla voitaisiin tukea nimenomaan ihmisoikeuspuolustajien asemaa, koska aika paljon keskitytään tänään siihen jälkityöhön ja ongelmien selvittämiseen?

Edustaja Zyskoviczille haluaisin ehdottaa, että kansainvälisen yksityisoikeuden tohtori Sanna Mustasaari on juuri kirjoittanut erittäin hyvän blogin [Puhemies: Aika!] vastauksena kysymykseen.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Myönnän vielä kaksi keskustelupuheenvuoroa.

15.33 Ilkka Kanerva kok (vastauspuheenvuoro): Puhemies! Täällä edustaja Kivisaari ja edustaja Savola ainakin, ehkä joku muukin, puhuivat koulutuksesta ja Savola ruuasta, vedestä ja energiasta. Vakava kysymys kuitenkin minulle aika tärkeäksi tulleesta asiasta, johon tasavallan presidentti on pariin julkiseen kertaan kiinnittänyt vakavaa huomiota myöskin. Olisiko mitenkään tutkittavissa edes, että Suomi ottaisi yhden erityisen maan, resursseiltaan Suomelle sopivan, jonka koko koulutusjärjestelmän me pyrkisimme suunnittelemaan alusta lähtien, ehkäpä esikoulusta lähtien aina korkeakouluasteeseen saakka? Tätä on yleensä tervehditty suurella tyytyväisyydellä, mutta toimenpiteet puuttuvat. Kysyn arvon herroilta: olisiko mahdollista edes tehdä suunnitelmaa ja arvioida tämänkaltaisen mahdollisuuden elinkelpoisuutta ja asettaa se suunnitelma myöskin julkisesti arvioitavaksi? [Kimmo Kiljunen: Olisiko teillä ideoita maasta?] — On.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Vielä edustaja Ovaska ja edustaja Niikko, siten ministerit.

15.35 Jouni Ovaska kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kanervalta jälleen hyvä puheenvuoro. Meillä on yksityisiä yrityksiä, jotka myyvät esimerkiksi koko varhaiskasvatuksen tai esiopetuksen, mutta meillä pitäisi myös miettiä valtiollisia toimijoita, harkita tätä kokonaisuutta. [Ilkka Kanerva: Absolut!]

Kysyisin ulkoministeriltä: Onko pohdittu esimerkiksi myös näitä YK:n laajempia ohjelmia, esimerkiksi tätä, mikä se oli, Global Partnership for Education tai vastaava, eli näitä koulutukseen muuten suuntautuvia ohjelmia, joissa ollaan aikaisemmin oltu mukana? Globaalilla tasolla olemme maailman johtajia tässä koulutuksessa, mutta kuitenkin sitten tässä kehitysyhteistyössä tai muussa meillä ei ole sitä roolia vielä. Voitaisiinko tätä tehdä?

Lisäksi korjaus muutamaan puheenvuoroon: Jo nyt kehitysyhteistyöhön on tämä oikeusvaltioajattelu otettu ja myöskin sidottu, ja rahojen periminenkin takaisin on mahdollista, jos siellä tapahtuu jotain. [Jussi Halla-aho: Tapahtuuko useinkin?] Mutta myöskin laajasti se, ettei Afrikan osalta ole pelkkää anekappa — pitäähän meidän olla aktiivisia Eurooppa siellä, ettei Kiina vie koko Afrikkaa meiltä.

15.36 Mika Niikko ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Kiljuselle olisin maininnut sen, että ei kyse ole perussuomalaisten ilkeydestä kehitysyhteistyötä kohtaan [Kimmo Kiljunen: Aha!] vaan aito huoli siitä, ettei tätä veronmaksajien yli miljardia euroa käytettäisi siten, että siitä osa katoaa sellaisiin tarkoituksiin, joihin se ei ole alun pe-

Underpunkt i budgeten PR 85/2019 rd

rin suunnattu. Kyllä me sen tiedämme, jotka täällä olemme kauan olleet, että tämä homma ei näin toimi. Edustaja Vähämäki toki esittelee budjetin hallinto- ja turvallisuusjaoston puheenjohtajana, niin kuin kuuluukin esitellä, mutta eri asia on se, miten puolue äänestää. Huomenna tulette näkemään sen sitten sen leikkauksen suhteen.

Arvoisa ministeri, olisin kysynyt vielä tästä Bagdadin suurlähetystöstä. Meillä useisiin suurlähetystöihin menee yhä enemmän resursseja henkilöstön turvaamiseen ja tietoturvaan panostamiseen. Bagdadin kohdalla tämä on erityisen kallista, se on 3,3 miljoonaa euroa. Alkujaan tämä lähetystö Helsingin Sanomien mukaan avattiin sen takia, että Irak vaati sitä vastineeksi turvapaikanhakijoiden palautuksia varten. Nyt kun näitä palautuksia ei tehdä, ne on keskeytetty, niin mikä rooli tällä suurlähetystöllä tulee olemaan, koska siellä ei normaaleja konsulipalveluitakaan myönnetä? Mikä sen tehtävä on?

15.37 Ulkoministeri Pekka Haavisto: Arvoisa puhemies! Kiitos ensin hyvistä kysymyksistä ja keskustelupuheenvuoroista.

Ensin ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja Niikolle ensimmäisen kierroksen kysymyseenne siitä, ajetaanko ulkopoliitikassa Suomen etua tai miten sitä ajetaan tämän kansainvälisen yhteistyön kautta. Puhuvin multilateralismin ongelmista. Itse näen niin, että se, mitä teemme EU:ssa, YK:ssa, Etyjin puitteissa, Ukraina-asioissa, mitä teemme Isisin vastaisessa koalitiossa, on kyllä Suomen etujen ja Suomen turvallisuuden puolustamista. En näe näissä ristiriitaa, ja Suomen etu on totta kai se ratkaiseva, miksi olemme mukana tällaisessa kansainvälisessä yhteistyössä.

Kysyitte erityisen kysymyksen Bagdadin lähetystöstä, ja totta on, että turvallisuustilanteen muutos Bagdadissa tietysti vaikuttaa sekä turvallisuuskustannuksiin siellä että mainitsemaanne kysymykseen, missä tahdissa voidaan ihmisiä sinne palauttaa, mutta katsotaan ehkä vähän tämän päivän yli ja pidetään sitä tärkeänä asiana kuitenkin, että meillä on siellä edustus. Pitää myös muistaa, että meillä on Irakissa nyt omia sotilaitamme ja omaa henkilökuntaamme, ja tämäkin on tärkeää, kun olemme siellä terrorisminvastaisessa työssä, että meillä on myöskin sitten kaikki tuki ulkoasiainhallinnon puolelta.

Edustaja Salonen ja edustaja Hyrkkö kysyivät tästä Afrikka-strategiasta, ja tosiaan se on muutakin kuin kehitysyhteistyötä. Se on Suomen poliittista yhteistyötä afrikkalaisten instituutioiden, kuten Afrikan unionin, ja eri maiden kanssa. Afrikkaa ei voi panna yhteen pakettiin, maat ovat erilaisia, ja se tässä strategiassa on otettava huomioon, mutta koulutus, josta monet täällä puhuivat, tulee olemaan aivan keskeisessä asemassa ja myöskin se, miten tämän nuoren väestön tarpeisiin siellä voidaan vastata, miten luodaan ne työpaikat, miten luodaan sitä taloutta, jossa sitten syntyy mahdollisuuksia ihmisille omissa maissaan toimia, ja millä tavalla teemme tämän yhteistyössä myöskin EU:n tulevien Afrikka-päätösten kanssa. Tässä komissaari Urpilaisen rooli yhteistyötahona on meille aivan keskeinen, ja hyvä, että voimme tätä yhteistyötä tehdä.

Edustaja Kanerva otti erittäin hyvän kysymyksen resursseistamme ja reaktiokyvystämme liittyen rauhanvälitykseen, siviilikriisinhallintaan, sotilaallisen kriisinhallintaan. Meillä on ollut tällainen järjestelmä, jossa lisäbudjettien kautta tarvittaessa sotilaallinen kriisinhallinta rahoitetaan. Nyt tulee rauhanvälitykseen lisää resursseja, ja tarkoitus on juuri, että se on joustavaa ja pystytään kohdentamaan sellaisiin tilanteisiin ja hetkiin, joissa Suomi voi vaikuttaa, ja jopa sitten konfliktien ennaltaehkäisyyn joissain tapauksissa. Meillä on paljon asiantuntemusta, [Ilkka Kanerva: Juuri näin!] meillä on monia osajia, meillä on järjestöjä, jotka toimivat tässä, ja tätä pyritään nyt mobilisoimaan.

Underpunkt i budgeten PR 85/2019 rd

Edustaja Savola puhui tästä edustustoverkon tulevaisuudesta ja siitä, miten tätä yhteistyötä voitaisiin lisätä. Nämä ovat hyviä kysymyksiä, voidaanko sekä pohjoismaisella tasolla että EU-tasolla tätä yhteistyötä lisätä, mutta ottaisin esimerkin, ja tämä liittyy myös edustaja Kanervan toiseen kysymykseen siitä, onko Bagdadissa yhteistyötä: Kyllä, siellä ollaan vahvassa yhteistyöverkostossa EU-maiden ja Pohjoismaiden kanssa, mutta sitten on joitain aivan erityisiä edustustoja. Esimerkiksi meidän Teheranin-edustustomme on tämän vuoden aikana, puheenjohtajuuskauden aikana tullut aivan arvoon arvaamattomaan, koska siellä ei juurikaan ole muilla EU-mailla edustustoja. Esimerkiksi kun latvialainen merimies joutui tämän laivakaappauksen vuoksi ongelmiin, niin Suomen edustusto oli se, mitä kautta tätä apua pystyttiin kanavoimaan. Joskus meidän edustustomme ovat hyvin tärkeitä, keskeisessä roolissa silloin, kun ne näillä alueilla toimivat.

Edustaja Biaudet kysyi ihmisoikeuspolitiikasta ja myöskin tästä meidän YK:n ihmisoikeusneuvoston jäsenyydestämme ja toimenpiteistämme. Ihmisoikeuspuolustajat ovat olleet aivan keskeinen ryhmä EU-puheenjohtajakauden aikana. Me kutsuimme heitä tänne korkean tason Gymnich-kokoukseen. Se oli ainutkertainen tapahtuman monelle EU-ministerille tavata näitä ihmisoikeuspuolustajia. Valmistelimme sitä, että ihmisoikeusasioden neuvottelukunta uudelleen perustettaisiin parlamentaarisenä ja järjestöelimenä, joka sitten nostaisi tätä Suomen profiilia ja voisi olla mukana erilaisessa kansainvälisessä yhteistyössä myöskin sitten poliittisten puolueiden ja kansanedustajien osalta.

Edustaja Zyskiewicz, eilisessä keskustelussa näihin kysymyksiin vastasin niin perin pohjin siellä puoli neljä aamuyöllä, että toivon, että voidaan palata niihin muussa yhteydessä.

Edustaja Tanus kysyi vielä tätä, millä tavalla varustaudutaan näihin terrorismikysymyksiin ja millä tavalla ollaan mukana. Suomi liittyi marraskuussa Washingtonissa tämän Isis-koalition ydinryhmään, jossa on noin 30 maata. Siinä vaihdetaan tietoa, tehdään yhteistyötä, ja sekä EU-tasolla että tässä laajemmassa kansainvälisessä koalitiossa terrorisminvastainen toiminta ja siihen varautuminen ovat myöskin aivan ydinasioita.

15.42 Kehitysyhteistyö- ja ulkomaankauppaministeri Ville Skinnari: Arvoisa puheemies! Kiitos hyvistä kysymyksistä ja erittäin, voisiko sanoa, hyvistä avauksistakin.

Minä aloittaisin, edustaja Niikko, siitä, kun te ylipäättään menitte kehityksen ja kaupan suhteeseen. Se on aivan hyvä kysymys, ja olen itse käyttänyt Hollantia esimerkkinä siinä. Myös Hollannissa ministerinsalkku on kehitys ja kauppa. Ne kulkevat käsi kädessä, ja niin ne kulkevat meilläkin käsi kädessä, joten tämä synergia, yhteistyö kaiken kaikkiaan, symbioosi, on tärkeä. Mutta minä nostaisin tässä yhteydessä esille sen, että kun suomalainen ministeri matkustaa, niin häneltä ei kysytä usein muuta kuin sitä, että mitä innovaatioita te voisitte Suomesta tuoda. Meillä on erittäin hyvä maine, meillä on erittäin hyviä teknologioita, sosiaalisia innovaatioita, eli tämä on myös sen osaamisen ja innovaatiotoiminnan vientiä, eli me myös samalla myymme itse itseämme siinä mielessä.

Business Finlandin rooli: tämä kuuluu työ- ja elinkeinoministeriölle, joten ministeri Lintilä on oikea tähän vastaamaan, mutta sanon sen, että meidän tehtävä ulkoministeriössä on hahmottaa se kysyntä, mitä markkinoilla tapahtuu, tuntea se markkina ja kertoa se Business Finlandille, joka sitten täällä Suomessa rakentaa sitä innovaatiotoimintaa yhdessä elinkeinoelämän kanssa, ja siinä olemme mielestäni päässeet oikein hyvin eteenpäin, ja nyt laadimme yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön johdolla viennin ja kansainvälisen kasvun ohjelman, jossa juuri tämä toiminnallisuus ja kaikki tulevat esille, ja tähän me palaamme vielä tulevana talvena.

Underpunkt i budgeten PR 85/2019 rd

Edustaja Salonen: Afrikan potentiaali. Kaiken kaikkiaan sanoisin kokonaisuudesta sen, että projektitoiminnan tänä päivänä täytyy kytkeytyä myös systeemitason, järjestelmätason toimintaan, ja se on se kehitys mikä Suomessakin on tapahtunut ja tapahtuu ja näkyy kansainvälisesti. Se tarkoittaa myös sitä toimintaa, mitä me teemme vaikka Etiopiassa tai Keniassa, ja kun tässä nyt kysytte potentiaalista, niin esimerkiksi Vaisalan kanssa Addis Abebassa teimme 13 miljoonan euron kaupat. Siinä on toki pitkä pohjatyö, mitä siellä on tehty, että päästään viemään sitä innovaatiotoimintaa, ilmastoalan huippuosaamista, missä olemme maailman parhaita, yhdessä Ilmatieteen laitoksen kanssa, ja tähän liittyy Afrikka-strategia, johon tietysti ulkoministeri Haavistokin jo viittasi. Mutta täytyy tunnistaa näiden maiden erilaisuus, aivan kuten te edustaja Salonen sanoitte. Etiopia on erilainen kuin Kenia. Se tapa lähestyä yhteiskuntaa on erilainen. Välillä se on julkinen sektori, välillä se on yksityinen. Se pitää tietää, se pitää tuntea, jotta päästään tuloksiin ja aitoon yhteistyöhön.

Edustaja Virolainen: YK, YK:n toimijat, UNOPS, muu yhteistyö. Tietysti tässä on helppo sanoa ja kiittää, että jatketaan Virolaisen viitoittamalla linjalla, koska se pohjatyö, mitä Suomessa on vuosia tehty, nyt kantaa hedelmää. Nyt se kantaa hedelmää. UNOPS-projektitoimisto tänne, parin miljardin projektisalkku, aidosti globaalit arvoketjut läsnä. Nyt se on tässä. Se on ollut pitkä työ, mutta kuten sanoitte ja kysyitte, nyt pitää saada yritykset mukaan, elinkeinoelämä mukaan, yliopistomaailma, kaikki suomalaiset mukaan, ja tämä on se työ, mitä me nyt teemme, ja tässä minä toivon myös yhteistyötä kaikkien teidänkin kanssa.

Edustaja Kiljunen, Kimmo: parlamentaarinen yhteistyö. Voiko tärkeämpää asiaa olla? Arvostan sitä keskustelua, mitä olen saanut teidän kanssanne käydä kuluneiden kuukausien aikana, ja myös perussuomalaisten eduskuntaryhmän jäsenille kiitos siitä rakentavasta dialogista ja keskustelusta, mitä olemme käyneet. Erittäin hyvää keskustelua, kysymyksiä, vastauksia. Arvostan sitä oikein paljon, ja jatketaan sitä hyvää dialogia myös tämän tiekartan rakentamisen yhteydessä. Tehdään yhdessä, keskustellaan ja haetaan yhteisiä ratkaisuja, vaikka emme kaikista asioista olisikaan samaa mieltä.

Seksuaali- ja lisääntymisterveys, edustaja Hyrkkö: Miten nähdään tämä kokonaisuus, kun meillä on samanmielisiä maita, nytkin Nairobissa noin 50 kappaletta, mutta siellä esimerkiksi Yhdysvallat eivät ole mukana? Päinvastoin siellä järjestetään vastamielenosoituksia. Pohjoismaat ovat yhdessä, muun muassa Hollanti mukana, paljon, paljon maailmasta maita, ja itse puhuin tällaisista 90 prosentin säännöistä myös Yhdysvaltojen kanssa. Kyllä pääosasta asioista olemme samaa mieltä, mutta se jäljelle jäävä 10 prosenttia on kielämättä hankala. Mutta ylipäättään on tärkeää, että meillä on tässäkin se dialogi Yhdysvaltojen ja muiden kanssa, ketkä eivät ole sataprosenttisesti samaa mieltä, ja saamme yhdessä aikaan. Olen muun muassa Yhdysvaltojen USAIDin kutsunut Suomeen juuri siitä syystä, että käymme sitä dialogia yhdessä.

Edustaja Essayah: EU-tason yhteistyö. Komissio, parlamentti, kaiken kaikkiaan tässä on erinomainen yhteistyö nyt jo käynnistynyt, tulee olemaan hyvin tiivistä, ja tässä Afrikka-strategiassa, jota ulkoministeri Haavisto johtaa, tulemme olevan tiiviissä yhteistyössä toki eurooppalaisten kollegoiden, myös komission ja komissaarin kanssa, joka on tällä kertaa suomalainen. — Kiitos.

Förste vice talman Antti Rinne: Debatten och behandlingen av ärendet avbryts och fortsätter senare under detta plenum.

Underpunkt i budgeten PR 85/2019 rd

Riksdagen avbröt debatten klockan 15.48.

Riksdagen fortsatte debatten klockan 00.09.

Andre vice talman Juho Eerola: Nu fortsätter den allmänna debatten om huvudtitel 24 som avbröts tidigare under detta plenum.

0.09 Janne Heikkinen kok: Arvoisa puhemies! Ajattelen sillä tavalla, että on syytä aina kunnioittaa muita läsnäolevia sillä tavalla, että valmistautuu hyvin näihin puheisiin ja säästää siten meidän kaikkien aikaa, ja nyt kävi tosiaan sellainen moka, että puhe oli jonnekin unohtunut, mutta täältä löytyy tähän asiakohtaan.

Aluksi on siis pakko todeta, että kansalaiset eivät koe oikeudenmukaiseksi sitä, että hallitus lisää politrukkien työpaikkoja omille kavereilleen näin massiivisesti suhteessa aiempiin hallituksiin. Siksi on kohdallaan säästää ulkoministeriön hallinnonalasta poliittisten esikunnan määrärahoista. Näin tulisi tehdä myös kaikissa muissa pääluokissa.

Ja jos, arvoisa puhemies, tästä kehitysyhteistyöstä on sanottava sana, niin kokoomus näkee, että varsinaisen kehitysyhteistyön resursseja tulee siirtää 20 miljoonaa euroa kehitysyhteistyön finanssisijoituksiin. Suomihan on vuodesta 2016 osan kehitysavustaan laittanut finanssisijoituksiin, ja ne ovat myös osa maailmanlaajuista trendiä. Taustalla on laskelmat siitä, ettei YK:n kestävä kehityksen tavoitteita saavuteta ilman yksityisiä toimijoita ja investointeja. Yksityinen yrittäjyys ja liiketoiminta pitävät maailmaa radallaan kaikissa maailman kolkissa ja kehittyvät taloudet eivät ole tässä suhteessa poikkeus.

Arvoisa puhemies! Me katsomme kokoomuksessa, että finanssisijoitusten vahvistaminen on vaikuttavampaa ja tuloksellisempaa kehitysyhteistyötä kuin veden kantaminen kivoon.

Riksdagen avslutade den allmänna debatten och avbröt behandlingen av huvudtiteln.